העתיד – עבודה, צבא, לימודים

חוברת מנחה • מהדורה למורה

יצרה: רוית ראש בן ישי

מהדורה למורה

החפיסה מזמינה את התלמידים לחשוב בקול על העתיד: עבודה, לימודים, שירות צבאי או אזרחי־לאומי, בחירת מגמה, כישורים שרוצים לפתח והפחדים שמגיעים עם כל זה. היא מתאימה לתקופת בחירת מגמות, לשיחות הכוון או לסוף שנה.

מטרת השיעור

התלמידים יחשבו על הכיוונים העתידיים שלהם – לימודים, עבודה ושירות – יזהו חוזקות וכישורים ויכירו בכך שאי־ודאות לגבי העתיד היא טבעית.

מערך שיעור – 45 דקות

דקות	שלב	מה עושים
0–5	פתיחה וחוקי השיח	מזכירים את חוקי השיח והזכות לומר "עובר". "מכונת הזמן": כל תלמיד/ה כותב/ת על פתק שלוש מילים שמתארות את עצמו/ה בעוד עשר שנים, בלי שם. המורה מקריאה כמה פתקים והכיתה מנחשת אילו חוזקות מסתתרות מאחורי המילים.
5–10	המורה פותח/ת	המורה עונה ראשון/ה על הקלף: "איפה את/ה רואה את עצמך בגיל 25 – מקצוע, מקום מגורים וסגנון חיים?"
10–30	סבב קלפים	במעגל או בזוגות. מתחילים מהקלפים המומלצים. אחרי כל תשובה – הד קצר או מחמאה.
30–40	עיבוד במליאה	מה הפתיע אתכם במה ששמעתם על החלומות של אחרים בכיתה? • איך אפשר להתמודד עם אי־ודאות לגבי העתיד בלי להילחץ? • איזה צעד קטן אחד כל אחד/ת יכול/ה לעשות כבר השנה כדי להתקרב לכיוון שמעניין אותו/ה?
40–45	כרטיס יציאה	כתבו חוזקה אחת שלכם שתלווה אתכם בכל דרך שתבחרו, וצעד אחד שתעשו החודש כדי לגלות עוד על העתיד שלכם.

קלפים מומלצים להתחלה

1. איפה את/ה רואה את עצמך בגיל 25 – מקצוע, מקום מגורים וסגנון חיים?
2. אם כל המקצועות היו משתלמים בדיוק אותו דבר, במה הייתם בוחרים לעבוד?
3. איזה כישור היית רוצה לפתח בשנים הקרובות, שלא לומדים בהכרח בכיתה?
4. מה הכי מלחיץ אותך כשאת/ה חושב/ת על החיים אחרי בית הספר?
5. לפי מה כדאי לבחור מגמה – עניין, הצלחה, חברים או עתיד מקצועי?

⚠️ נקודות רגישות

שיחה על העתיד עלולה לעורר לחץ, השוואות או קושי סביב מצב כלכלי, שירות או ציפיות משפחתיות; אל תשוו בין תלמידים, כבדו כל מסלול ושמרו על ניטרליות לגבי סוגי השירות. אם תלמיד/ה מביע/ה מצוקה או חרדה מתמשכת – פנו ליועצת, לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים.

🤍 פנו ליועצת, לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים. אנחנו לא מאבחנים – מקשיבים ומפנים.

כל הקלפים ושאלות ההעמקה

#	קלף	העמקה (חט״ע)
1	איפה את/ה רואה את עצמך בגיל 25 – מקצוע, מקום מגורים וסגנון חיים?	מה הצעד הראשון שאפשר לעשות כבר השנה בכיוון הזה?
2	אם כל המקצועות היו משתלמים בדיוק אותו דבר, במה הייתם בוחרים לעבוד?	מה הבחירה הזאת מגלה על מה שבאמת חשוב לך?
3	מה רציתם להיות כשהייתם בגן? מה נשאר מהחלום הזה היום?	מה השתנה בך שגרם לחלום להשתנות?
4	איזה כישור היית רוצה לפתח בשנים הקרובות, שלא לומדים בהכרח בכיתה?	איפה ואיך אפשר להתחיל ללמוד אותו?
5	מה הכי מלחיץ אותך כשאת/ה חושב/ת על החיים אחרי בית הספר?	מה יכול להפוך את הפחד הזה לקצת יותר קטן?
6	לפי מה כדאי לבחור מגמה – עניין, הצלחה, חברים או עתיד מקצועי?	מה עשית או היית עושה כשהלב והשכל אומרים דברים שונים?
7	מה את/ה מצפה לחוות או ללמוד בשירות צבאי או בשירות אזרחי לאומי? חט״ע	איך השירות יכול לעזור לך לגלות דברים חדשים על עצמך?
8	ספרו על עבודה ראשונה, התנדבות או תפקיד שעשיתם. מה למדתם שם?	איזו מיומנות מאותה חוויה תיקח/י איתך הלאה?
9	למי בחייכם הייתם רוצים לשאול שאלות על העבודה שלו/ה, ומה הייתם שואלים?	מה אפשר ללמוד מהדרך של אחרים, גם אם היא לא מתאימה לנו?
10	מה עדיף בעיניך: לדעת בדיוק מה תעשה/י בעתיד, או להשאיר מקום להפתעות?	איך מתכננים בלי להינעל על תוכנית אחת?
11	איזה מקצוע שלא קיים היום לדעתך יהיה נפוץ כשתהיו בני ובנות 30?	אילו כישורים יעזרו בכל מקצוע עתידי?
12	מה את/ה עושה כשמבוגרים שואלים ״אז מה את/ה רוצה להיות?״ ואין לך תשובה?	האם חייבים לדעת כבר עכשיו? למה כן או לא?
13	לבנות את העתיד כאן ליד הבית, בעיר אחרת או אפילו רחוק מאוד – מה מושך אותך יותר? חט״ע	מה היה הכי קשה לך לעזוב, ומה הכי מסקרן?
14	חיי עיר תוססים או מקום שקט וירוק – איפה את/ה רואה את הבית העתידי שלך?	מה הבחירה הזאת אומרת על מה שנותן לך כוח?
15	מאיזה גיל לדעתכם כדאי להתחיל לעבוד ולהרוויח כסף לצרכים אישיים?	מה לומדים מעבודה שאי אפשר ללמוד בבית הספר?
16	האם בית הספר מכין אתכם לחיים שאחרי? מה הייתם מוסיפים לתוכנית הלימודים? חט״ע	מי היית רוצה שילמד את המקצוע החדש הזה, ואיך?
17	מה ההבדל בעיניך בין עבודה שמפרנסת לבין עבודה שנותנת משמעות? אפשר את שניהם? חט״ע	מה היית מוכן/ה לוותר עליו בשביל עבודה משמעותית?
18	איזו חוזקה שלך תעזור לך בכל מקום עבודה, בצבא או בלימודים?	איך מראים חוזקה כזאת בראיון או בשיחת היכרות?

19	ספרו על פעם שבחרתם משהו שונה ממה שציפו מכם. איך הרגשתם?	איך מתמודדים עם ציפיות של אחרים מהעתיד שלנו?
20	מה את/ה מדמיין/ת שתעשה/י בשנה הראשונה אחרי סיום התיכון? **חט"ע**	מה היה עוזר לך להחליט בביטחון?
21	איזו טעות בבחירה – מגמה, חוג או תפקיד – לימדה אתכם משהו חשוב?	איך יודעים מתי לשנות כיוון ומתי להתמיד?
22	אם יכולת להתנסות שבוע אחד בכל מקצוע בעולם, במה היית בוחר/ת ולמה?	מה היית רוצה לגלות בשבוע הזה?
23	מה יותר חשוב לך בעבודה עתידית: שעות גמישות, צוות טוב, שכר גבוה או אתגר?	איך היית מדרג/ת את הארבעה, ולמה?
24	מה הייתם רוצים שהשירות – צבאי או אזרחי־לאומי – ייתן לכם לחיים? **חט"ע**	מי במשפחה או בסביבה יכול/ה לספר לך על החוויה שלו/ה?
25	מי האדם בחייכם שהדרך המקצועית שלו/ה מעוררת בכם השראה, בלי שמות? מה מיוחד בה?	איזו תכונה שלו/ה היית רוצה לקחת איתך?
26	אם היית פותח/ת עסק קטן או מיזם בגיל 18, מה הוא היה עושה?	איזו בעיה אמיתית הוא היה פותר?
27	כמה חשוב לך שהעבודה העתידית שלך תעזור לאנשים אחרים או לסביבה?	איך אפשר לתרום גם בעבודה שאינה "תורמת" במובן הרגיל?
28	מה הייתם רוצים שהמשפחה שלכם תבין על החלומות שלכם לעתיד?	איך פותחים שיחה כזאת עם מבוגר/ת קרוב/ה?
29	מה עוזר לך להתמודד עם אי־ודאות לגבי העתיד – תוכנית, אנשים, אמונה או משהו אחר? **חט"ע**	מה ההבדל בין דאגה שמניעה לפעולה לבין דאגה שמשתקת?
30	איזו מטרה קטנה לשנה הקרובה תקרב אותך לעתיד שאת/ה רוצה?	איך תדע/י שהצלחת בה?
31	לימודים, עבודה, טיול, התנדבות – מה הייתם בוחרים לעשות בשנה "חופשית" אחת בחיים?	מה השנה הזאת הייתה נותנת לך שאין בשגרה?
32	איך הייתם רוצים שיתארו אתכם עמיתים לעבודה בעוד עשר שנים?	מה את/ה עושה כבר היום שמתאים לתיאור הזה?
33	מה את/ה יודע/ת לעשות היום שלפני שלוש שנים לא ידעת בכלל?	מה זה מלמד אותך על היכולת שלך ללמוד דברים חדשים בעתיד?
34	אילו שאלות הייתם רוצים לשאול יועץ/ת או מבוגר/ת לפני בחירת מגמה או מסלול?	מאיפה עוד אפשר לקבל מידע אמין על מסלולים?

דף תלמיד – 🚀 העתיד

שם: _____ כיתה: _____

בחרו שלושה קלפים מהשיחה היום, וכתבו תשובה קצרה לכל אחד.

קלף 1: _____

קלף 2: _____

קלף 3: _____

💬 **משפט ששמעתי היום מחבר/ה ונגע בי:**

מותר לא לענות על שאלה. 🤍 פנו ליועצת, לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים

דף תלמיד – עולים 🌍

קִרְאוּ, עֲנוּ בְּמִשְׁפָּט אֶחָד. Read and answer • Прочитайте и ответьте

שְׁאֵלָה	English / Русский	תְּשׁוּבָה
מָה אַתֶּם רוֹצִים לִהְיוֹת כְּשֶׁתִּגְדְּלוּ?	What do you want to be when you grow up? Кем вы хотите стать, когда вырастете?	
אֵיזוֹ עֲבוֹדָה מְעַנְיֶנֶת אֶתְכֶם?	Which job interests you? Какая работа вас интересует?	
מָה אַתֶּם אוֹהֲבִים לִלְמֹד?	What do you like to learn? Что вы любите изучать?	
אֵיפֹה תִּרְצוּ לָגוּר בֶּעָתִיד?	Where would you like to live in the future? Где вы хотите жить в будущем?	
מָה אַתֶּם יוֹדְעִים לַעֲשׂוֹת טוֹב?	What do you know how to do well? Что вы умеете делать хорошо?	
מָה עָשְׂתָה הַמִּשְׁפָּחָה שֶׁלָּכֶם בָּאָרֶץ הַקּוֹדֶמֶת?	What did your family do in your previous country? Чем занималась ваша семья в прежней стране?	

דף תלמיד – חנ"מ 🖼️

מקיפים את התמונה שמתאימה לי.

	מה אני רוצה להיות? ◯ 👨‍⚕️ רופא/ה ◯ 👨‍🍳 טבח/ית ◯ 👩‍🏫 מורה ◯ 👷 מתקן/ת
	מה אני אוהב/ת לעשות? ◯ 🎨 ליצור ◯ 🛠️ לבנות ◯ 🤝 לעזור
	איפה אני רוצה לעבוד? ◯ 🏢 במשרד ◯ 🌳 בחוץ ◯ 🏥 עם אנשים
	במה אני טוב/ה? ◯ 🧮 חשבון ◯ 🎵 מוזיקה ◯ ⚽ ספורט
	איפה אגור כשאגדל? ◯ 🏙️ בעיר ◯ 🏡 בכפר ◯ 👨‍👩‍👧 ליד המשפחה
	מה אני רוצה ללמוד? ◯ 💻 מחשבים ◯ 🐶 בעלי חיים ◯ 🎭 הצגות

כרטיסי יציאה – העתיד

כתבו חוזקה אחת שלכם שתלווה אתכם בכל דרך שתבחרו, וצעד אחד שתעשו החודש כדי לגלות עוד על העתיד שלכם.

שם (לא חובה): _____

כתבו חוזקה אחת שלכם שתלווה אתכם בכל דרך שתבחרו, וצעד אחד שתעשו החודש כדי לגלות עוד על העתיד שלכם.

שם (לא חובה): _____

כתבו חוזקה אחת שלכם שתלווה אתכם בכל דרך שתבחרו, וצעד אחד שתעשו החודש כדי לגלות עוד על העתיד שלכם.

שם (לא חובה): _____

כתבו חוזקה אחת שלכם שתלווה אתכם בכל דרך שתבחרו, וצעד אחד שתעשו החודש כדי לגלות עוד על העתיד שלכם.

שם (לא חובה): _____